

9.4.5

30a (סיום המסכת) → (ד"ר כל מצוות)

פקודי ה' וְשָׂרִים מִשְׁמַחֵי לֵב מִצֹּת ה' בְּרַחַם מְאִירַת עֵינַיִם: תהלים יט, ט	(1)
שְׂמַחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כֹּל אֲהַבְיָה שִׂישׁוּ אֶתְּהָ מְשׁוֹשׁ כָּל הַמְּחַאֲבָלִים עֲלֶיהָ: ישעיהו סו, י	(2)
וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת גְּבוּרִים נֹפְלִים מְעַרְלִים אֲשֶׁר יָרְדוּ שְׂאוֹל בְּכָלִי מִלְחָמָתָם וַיִּתְּנוּ אֶת חַרְבֹתָם תַּחַת רִאשֵׁיהֶם וְתָהִי עֲזֹנְתָם עַל עֲצָמוֹתָם כִּי חֲתִית גְּבוּרִים בְּאַרְצָךְ חַיִּים: יחזקאל לב, כז	(3)
זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְבָנוֹת צֶלְפָּחָד לֵאמֹר לָטוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אֲךָ לְמִשְׁפַּחַת מִטָּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: במדבר לו, ו	(4)
וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בְּמִצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא יִתֵּן בְּתוֹ לְבַנְיָמִן לְאִשָּׁה: שופטים כא, א	(5)
וְהִי כְאֲשֶׁר תָּמוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה לְמוֹת מִקְרֵב הָעָם: ס וַיִּדְבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר: דברים ג, טז-יז	(6)
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְהִינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנו זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ: ישעיהו כה, ט	(7)

- I. Laws of אבילות (in addition – eating and drinking are prohibited)
 - a. תשמיש המטה, סיכה (ק"ו bathing); ענויים
 - b. לימוד תורה ענויי "שמחה"
 - 1. Permitted: "new" material (ר' יהודה dissents) and איכה and sad sections of רימיה
 - a. Note: school children do not study
- II. Exceptions to rule about wine and meat
 - a. Wine: directly from the press is permissible (until 3 days – while still "boiling")
 - b. Meat: that has been salted for more than 3 days (more than שלמים) is permissible
 - 1. Note: Mention of custom of יהודה on ר' עת"ב:
 - a. Would sit: near oven, eating simple bread with salt, drinking water
 - c. ת"ב on מלאכה
 - 1. משנה נסחים dependent on location; תלמידי חכמים don't work in any location
 - a. רשב"ג everyone should try and "be a ח"ח" in this regard
 - d. Further notes: יוה"כ on ת"ב::eating on רשב"ג:
 - 1. Consequences of doing מלאכה on ת"ב
 - a. ד"ע no benefit from that work
 - b. חכמים (if not mourning) will not merit to participate in the consolation of ים - v2
 - c. ברייתא eating meat and wine on ת"ב associates with end of v3
- III. Dispute between יהודה and חכמים regarding כפיית המטה
 - a. ד' יהודה concedes that for pregnant and nursing women – no obligation
 - b. בברייתא (חכמים): concede that everyone else must turn over the bed
 - 1. Dispute: regarding other beds in the house (יהודה requires כפייה)
 - 2. הלכה as per חכמים – no obligation at all
- IV. Reasons for festival of טו באב
 - a. מטות אבותם tribes allowed to intermarry, even if girl inherits land (v4)
 - b. מעשה פלגש בגבעה v5 – allowed to reenter קהל via marriage (after civil war following)
 - c. מתי מדבר day when מתי מדבר were recognized to have ceased (as per v6)
 - d. עלייה לרגל cancellation of נבט בן רבעם's roadblocks preventing northern tribes from pilgrimage to ביה"מ
 - e. ביתר Romans allowed martyrs of ביתר to be buried (3 years later)
 - 1. Led to: formulation of ברכת הטוב והמטיב
 - f. קרבן עצים last day of cutting wood for מזבח-fire (sun's intensity wanes)
 - 1. Note: from that time, must increase nighttime study (dire consequences for failure to do so)
- V. Dances and borrowed garments on טו באב
 - a. All girls: borrow from someone beneath their station
 - b. טבילה even if coming from storage – require
 - c. Each girl: recommends herself based on qualities (looks, wealth, family, childbirth – לשם שמים)
- VI. Conclusion: circle dance of צדיקים in the future as per v7

הדרן עלך מסכת תענית והדרך עלן